

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามประเด็น
ดังต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

- 1.1 วิสัยทัศน์และโครงสร้างหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
- 1.2 ลักษณะเฉพาะของวิชาภาษาอังกฤษ
- 1.3 คุณภาพของผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.4 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 (ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3)
- 1.5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

- 1.6 คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. การอ่านภาษาอังกฤษ

3. หนังสืออ่านเพิ่มเติม

- 3.1 ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
- 3.2 ความสำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
- 3.3 จุดมุ่งหมายในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม
- 3.4 หลักการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม
- 3.5 ขั้นตอนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม
- 3.6 การจัดหน้าและรูปแบบของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
- 3.7 ลักษณะที่ดีของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
- 3.8 ประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

5. การหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

6. การวัดผลประเมินผล

7. ความพึงพอใจและการวัดความพึงพอใจ

4. สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพิษณุโลก

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กรมวิชาการ (2545 : 1-5) ได้จัดทำสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์และโครงสร้างหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทย ไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

โครงสร้างหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดระดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียน(Proficiency - Based) เป็นสำคัญโดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ช่วงชั้นที่ 1 ป.1 – ป.3 ระดับการเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
2. ช่วงชั้นที่ 2 ป.4 – ป.6 ระดับต้น (Beginner Level)
3. ช่วงชั้นที่ 3 ม.1 – ม.3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)
4. ช่วงชั้นที่ 4 ม.4 – ม.6 ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

1.2 ลักษณะเฉพาะของวิชาภาษาอังกฤษ

การเรียนภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่การเรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการทำงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษาและกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย

อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้(Learner – Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong-Learning) ทั้งด้านภาษาต่างประเทศ โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

1.3 คุณภาพของผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงตามจุดหมายของหลักสูตรอันเป็นคุณภาพตามความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพได้ตามความคาดหวังดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ผู้เรียนพึงมี เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีแล้ว ไว้เป็นกรอบสำหรับแต่ละช่วงชั้น ดังนี้

1) ข้อกำหนดของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1) สาระหลัก

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

2) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 : เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่านสามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆและนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2 : มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นโดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ต 1.3 : เข้าใจกระบวนการพูด การเขียนและสื่อสารข้อมูล
ความคิดเห็นและความคิดรวบยอดในเรื่องต่างๆได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ
และมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 : เข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม
ของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 : เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่าง
ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 : ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับ
กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 : ความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศตาม
สถานการณ์ต่างๆทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

1.4 มาตรฐานช่วงชั้นที่ 3 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียง
ข้อความ ข่าว โฆษณา นิทาน และบทร้อยกรองสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุ/เขียนสื่อที่ไม่ใช่ความ
เรียงรูปแบบต่างๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน เลือก/ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ
รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ พร้อมทั้ง
ให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

2. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว สถานการณ์
ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ใช้คำขอร้อง คำชี้แจง
และคำอธิบาย ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความ
ช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย
เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยาย

ความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

3. พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/ประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบ

4. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาส ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

5. เปรียบเทียบ และอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบและ อธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

6. ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

7. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

8. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ

9. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ) เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100 – 2250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)

10. ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อน (Complex Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่างๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

1.5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี /

รายภาค รายวิชาภาษาอังกฤษ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ชั้น ม. 2	สาระการเรียนรู้รายปี ชั้น ม. 2
<p>ต 1.1 (ข้อ 1)</p> <p>1. เข้าใจภาษาท่าทางน่าเสียง ความรู้สึกของผู้พูด รวมทั้งเข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ คำอธิบายที่พบในสื่อจริง</p> <p>ต 1.1 (ข้อ 3)</p> <p>2. เข้าใจตีความ สื่อที่ไม่ใช่ความเรียง (Non – text Information) ในรูปแบบต่าง ๆ โดยถ่ายโอนเป็นข้อความที่ใช้ถ้อยคำของตนเอง</p> <p>ต 1.2 (ข้อ 4)</p> <p>3. ใช้ภาษาเพื่อแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคตโดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่าง ๆ รวมทั้งแสวงหาวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศที่เหมาะสมกับตนเอง</p> <p>ต 1.3 (ข้อ 1)</p> <p>4. นำเสนอข้อมูลเรื่องราวสั้น ๆ หรือกิจวัตรประจำวัน ประสพการณ์ และ เหตุการณ์ทั่วไป</p> <p>ต 2.1 (ข้อ 1)</p> <p>5. ใช้ภาษาและท่าทางในการสื่อสารได้เหมาะสมกับระดับบุคคลและ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา</p> <p>ต 3.1 (ข้อ 1)</p> <p>6. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย</p>	<p>- ภาษาท่าทางน่าเสียง ความรู้สึกของผู้พูด</p> <p>- สื่อที่ไม่ใช่ความเรียง โฆษณา รูปภาพ</p> <p>- ข้อความ</p> <p>- ภาษาที่ใช้แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต</p> <p>- ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล เรื่องราวกิจวัตรประจำวัน เหตุการณ์ ประสพการณ์</p> <p>- ภาษาและท่าทาง ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร</p> <p>- เนื้อหาสาระที่เป็นภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ</p>

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ชั้น ม. 2	สาระการเรียนรู้รายปี ชั้น ม. 2
<p>ต 4.1 (ข้อ 1)</p> <p>7. ใช้ภาษาอังกฤษตามสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาและชุมชนด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย</p> <p>ต 4.2 (ข้อ 4)</p> <p>8. ใช้ภาษาอังกฤษเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของชุมชนท้องถิ่น หรือประเทศชาติในการส่งเสริมหรือสร้างความร่วมมือในสังคม</p>	<p>- ภาษาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาและชุมชน</p> <p>- ภาษาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์</p>

1.6 คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ใช้ภาษา น้ำเสียง และท่าทาง สื่อสารตามมารยาทสังคม และภาษาในการสื่อสาร โดยใช้เทคโนโลยีในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในการเรียน การปฏิบัติงาน การสมัครงาน ขอและให้ข้อมูล ความช่วยเหลือและบริการผู้อื่น ถ่ายโอนข้อมูลเรื่องราวสั้นๆ ทั้งที่เป็นความเรียง และไม่ใช้ความเรียง จากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วถ่ายโอนเป็นถ้อยคำของตนเองในรูปแบบต่างๆ สรุป แสดงความคิดเห็น ความต้องการความรู้สึกเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง ข่าวสาร เหตุการณ์สำคัญต่างๆในชีวิตประจำวัน ท้องถิ่นและสังคมประสบการณ์ส่วนตัว การศึกษา การทำงาน เทคโนโลยี งานประเพณี วันสำคัญของชาติ ศาสนาวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เห็นคุณค่าของภาษาอังกฤษ เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

2. การอ่านภาษาอังกฤษ

การอ่านภาษาอังกฤษ มี 2 ลักษณะ คือ การอ่านออกเสียง (Reading Aloud) และ การอ่านในใจ (Silent Reading) การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อฝึกความถูกต้อง (Accuracy) และความคล่องแคล่ว (Fluency) ในการออกเสียง ส่วนการอ่านในใจเป็นการอ่านเพื่อรับรู้และทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่านซึ่งเป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย เช่นเดียวกับกาฟัง ต่างกันที่ การฟังใช้การรับรู้จากเสียงที่ได้ยิน ในขณะที่การอ่านจะใช้การรับรู้จากตัวอักษรที่ผ่านสายตา ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญและมีความสามารถเพิ่มพูนขึ้นได้ ด้วยเทคนิควิธีการ โดยเฉพาะ ครูผู้สอนจึงควรมีความรู้และเทคนิคในการสอนทักษะการอ่านให้แก่ผู้เรียนอย่างไรเพื่อให้การอ่านแต่ละลักษณะประสบผลสำเร็จ

เทคนิควิธีปฏิบัติ การอ่านออกเสียง

การฝึกให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงได้อย่าง ถูกต้อง และคล่องแคล่ว ควรฝึกฝนไปตามลำดับ โดยใช้เทคนิควิธีการ ดังนี้

1. Basic Steps of Teaching (BST) มีเทคนิคขั้นตอนการฝึกต่อเนื่องกันไปดังนี้

- ครูอ่านข้อความทั้งหมด 1 ครั้ง / นักเรียนฟัง
- ครูอ่านทีละประโยค / นักเรียนทั้งหมดอ่านตาม
- ครูอ่านทีละประโยค / นักเรียนอ่านตามที่ละคน (อาจข้ามขั้นตอนนี้ได้ ถ้า

นักเรียนส่วนใหญ่อ่านได้ดีแล้ว)

- นักเรียนอ่านคนละประโยค ให้ต่อเนื่องกันไปจนจบข้อความทั้งหมด
- นักเรียนฝึกอ่านเอง
- สุ่มนักเรียนอ่าน

2. Reading for Fluency (Chain Reading) คือ เทคนิคการฝึกให้นักเรียนอ่านประโยคคนละประโยคอย่างต่อเนื่องกันไป เสมือนคนอ่านคนเดียวกัน โดยครูสุ่มเรียกผู้เรียนจากหมายเลขลูกโซ่ เช่น ครูเรียก Chain-Number One นักเรียนที่มีหมายเลขขงท้ายด้วย 1,11,21,31,41, 51 จะเป็นผู้อ่านข้อความคนละประโยคต่อเนื่องกันไป หากสะดุดหรือติดขัดที่ผู้เรียนคนใด ถือว่าโซ่ขาด ต้องเริ่มต้นที่คนแรกใหม่ หรือ เปลี่ยน Chain-Number ใหม่

3. Reading and Look up คือ เทคนิคการฝึกให้นักเรียนแต่ละคน อ่านข้อความโดยใช้วิธี อ่านแล้วจำประโยคแล้วเงยหน้าขึ้นพูดประโยคนั้นๆ อย่างรวดเร็ว คล้ายวิธีอ่านแบบนักข่าว

4. Speed Reading คือ เทคนิคการฝึกให้นักเรียนแต่ละคน อ่านข้อความโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ การอ่านแบบนี้ อาจไม่คำนึงถึงความถูกต้องทุกตัวอักษร แต่ต้องอ่านโดยไม่ข้ามคำ เป็นการฝึกธรรมชาติในการอ่านเพื่อความคล่องแคล่ว(Fluency) และเป็นการหลีกเลี่ยงการอ่านแบบสะกดทีละคำ

5. Reading for Accuracy คือ การฝึกอ่านที่มุ่งเน้นความถูกต้องชัดเจนในการออกเสียง ทั้ง Stress / Intonation / Cluster / Final Sounds ให้ตรงตามหลักเกณฑ์ของการออกเสียง (Pronunciation) โดยอาจนำเทคนิค Speed Reading มาใช้ในการฝึก และเพิ่มความถูกต้องชัดเจนในการออกเสียงสิ่งที่ต้องการ จะเป็นผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านได้อย่างถูกต้อง (Accuracy) และ คล่องแคล่ว(Fluency) ควบคู่กันไป

การอ่าน ขั้นตอนการสอนทักษะการอ่าน มีลักษณะเช่นเดียวกับขั้นตอนการสอนทักษะการฟัง โดยแบ่งเป็น 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมนำเข้าสู่การอ่าน (Pre-Reading) กิจกรรมระหว่างการอ่าน หรือ ขณะที่สอนอ่าน (While-Reading) กิจกรรมหลังการอ่าน(Post-Reading)แต่ละกิจกรรมอาจใช้เทคนิค ดังนี้

1. **กิจกรรมนำเข้าสู่การอ่าน (Pre-Reading)** การที่ผู้เรียนจะอ่านสารได้อย่างเข้าใจ ควรต้องมีข้อมูลบางส่วนเกี่ยวกับสารที่จะได้อ่าน โดยครูผู้สอนอาจใช้กิจกรรมนำให้ผู้เรียนได้มีข้อมูลบางส่วนเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในบริบท ก่อนเริ่มต้นอ่านสารที่กำหนดให้ โดยทั่วไป มี 2 ขั้นตอน คือ

ขั้น Personalization เป็นขั้นสนทนา ได้ตอบ ระหว่างครู กับผู้เรียน หรือ ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อทบทวนความรู้เดิมและเตรียมรับความรู้ใหม่จากการอ่าน

ขั้น Predicting เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนคาดเดาเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน โดยอาจใช้รูปภาพ แผนภูมิ หัวเรื่อง ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะได้อ่าน แล้วนำเสนอสนทนา หรือ อภิปราย หรือ หาคำตอบเกี่ยวกับภาพนั้น ๆ หรือ อาจฝึกกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำศัพท์ เช่น ชีดเส้นใต้ หรือวงกลมล้อมรอบคำศัพท์ในสารที่อ่าน หรือ อ่านคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่จะได้อ่าน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบแนวทางว่าจะได้อ่านสารเกี่ยวกับเรื่องใด เป็นการเตรียมตัวล่วงหน้าเกี่ยวกับข้อมูลประกอบการอ่าน และค้นหาคำตอบที่จะได้จากการอ่านสารนั้นๆ หรือ ทบทวนคำศัพท์จากความรู้เดิมที่มีอยู่ ซึ่งจะปรากฏในสารที่จะได้อ่าน โดยอาจใช้วิธีบอกความหมาย หรือทำแบบฝึกหัดเติมคำ ฯลฯ

2. **กิจกรรมระหว่างการอ่าน** หรือ กิจกรรมขณะที่สอนอ่าน (While-Reading) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในขณะที่อ่านสารนั้น กิจกรรมนี้มีใช้การทดสอบการอ่าน แต่เป็นการ “ฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ” กิจกรรมระหว่างการอ่านนี้ ควรหลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติทักษะอื่นๆ เช่น การฟัง หรือ การเขียน อาจจัดกิจกรรมให้พูดได้ตอบได้บ้างเล็กน้อย เนื่องจากจะเป็นการเบี่ยงเบนทักษะที่ต้องการฝึกไปสู่ทักษะอื่นโดยมิได้เจตนา กิจกรรมที่จัดให้ในขณะที่ฝึกอ่าน ควรเป็นประเภทต่อไปนี้

Matching คือ อ่านแล้วจับคู่คำศัพท์ กับ คำจำกัดความ หรือ จับคู่ประโยค เนื้อเรื่องกับภาพ แผนภูมิ

Ordering คือ อ่านแล้วเรียงภาพ แผนภูมิ ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน หรือ เรียงประโยค(Sentences) ตามลำดับเรื่อง หรือเรียงเนื้อหาแต่ละตอน (Paragraph) ตามลำดับของเนื้อเรื่อง

Completing คือ อ่านแล้วเติมคำ สำนวน ประโยค ข้อความ ลงใน ภาพ แผนภูมิ ตาราง ฯลฯ ตามเรื่องที่อ่าน

Correcting คือ อ่านแล้วแก้ไขคำ สำนวน ประโยค ข้อความ ให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน
Deciding คือ อ่านแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้อง (Multiple Choice) หรือ เลือกประโยคถูกผิด
(True/False) หรือ เลือกว่ามีประโยคนั้นๆ ในเนื้อเรื่องหรือไม่ หรือ เลือกว่าประโยคนั้นเป็นข้อเท็จจริง
(Fact) หรือ เป็นความคิดเห็น (Opinion)

Supplying / Identifying คือ อ่านแล้วหาประโยคหัวข้อเรื่อง (Topic Sentence) หรือ สรุป
ใจความสำคัญ(Conclusion) หรือ จับใจความสำคัญ (Main Idea) หรือตั้งชื่อเรื่อง (Title) หรือ ย่อเรื่อง
(Summary) หรือ หาข้อมูลรายละเอียดจากเรื่อง (Specific Information)

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาใน
ลักษณะทักษะสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจากการอ่าน ทั้งการฟัง การพูดและการเขียน ภายหลังจากที่ได้ฝึกปฏิบัติ
กิจกรรมระหว่างการอ่านแล้ว โดยอาจฝึกการแข่งขันเกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน ไวยากรณ์ จากเรื่องที่ได้
อ่าน เป็นการตรวจสอบทบทวนความรู้ ความถูกต้องของคำศัพท์ สำนวน โครงสร้างไวยากรณ์ หรือฝึก
ทักษะการฟังการพูดโดยให้ผู้เรียนร่วมกันตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องแล้วช่วยกันหาคำตอบ สำหรับ
ผู้เรียนระดับสูง อาจให้พูดอภิปรายเกี่ยวกับอารมณ์หรือเจตคติของผู้เขียนเรื่องนั้น หรือฝึกทักษะการ
เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน เป็นต้น

การสอนทักษะการอ่านโดยใช้เทคนิคต่างๆ ในการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนตามข้อเสนอแนะ
ข้างต้น จะช่วยพัฒนาคุณภาพทักษะการอ่านของผู้เรียนให้สูงขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความถี่ใน
การฝึกฝน ซึ่งผู้เรียนควรจะได้รับ การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทักษะการอ่านที่ดี จะนำผู้เรียน
ไปสู่ทักษะการพูด และการเขียนที่ดีได้เช่นเดียวกัน

คำสำคัญ (Keywords)

1. ทักษะการอ่าน
2. การอ่านออกเสียง
3. การอ่านในใจ
4. กิจกรรมในการสอนอ่าน
5. กิจกรรมนำเข้าสู่การอ่าน (Pre-Reading)
6. กิจกรรมระหว่างการอ่าน หรือ กิจกรรมขณะที่สอนอ่าน (While-Reading)
7. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading)

3. หนังสืออ่านเพิ่มเติม

3.1 ความหมายของหนังสืออ่านเพิ่มเติม นักวิชาการและนักการศึกษา ให้ความสำคัญ ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2522:1) กล่าวว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง หนังสือ ที่มีเนื้อหาสาระอิงหลักสูตรสำหรับให้นักเรียนอ่าน เพื่อศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความเหมาะสมกับวัย และความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล

ถวัลย์ มาศจรัส (2535 : 11) กล่าวว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม คือหนังสือที่มุ่งให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นการเพิ่มทักษะการอ่านไปในตัว โดยมีเนื้อหาสาระที่ไม่ขัดต่อประเพณี วัฒนธรรม และศีลธรรม ดึงดูดของสังคม เป็นหนังสือที่ให้ประโยชน์ในแง่ความรู้ ความคิด ปรัชญาและบันเทิง

ประทีน มหาจันทร์ (2530 : 230) กล่าวว่า หนังสืออ่านประกอบ นอกเหนือไปจากหนังสือแบบเรียนโดยตรง ใช้ภาษาง่าย ๆ พอที่จะเข้าใจได้ ไม่มีสำนวนโวหารอย่าง ผู้ใหญ่ ดัดข้อความที่เด็กไม่สนใจออก คำเรื่อง และวิธีดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อนจนเกินไปความยาว พอเหมาะกับความสนใจของเด็ก และที่สำคัญต้องมีภาพประกอบด้วย มีลักษณะชวนให้อ่าน ดึงดูด ความสนใจของเด็ก สามารถให้ทั้งความรู้ ความบันเทิง

ที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม หมายถึง หนังสือที่อ่านเพื่อเพิ่ม ประสบการณ์และความเข้าใจ นอกเหนือจากหนังสือแบบเรียน โดยมีเนื้อหาอิงหลักสูตร ผู้อ่านสามารถ เลือกอ่านได้ตามความสนใจและความสามารถ

3.2 ความสำคัญของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดทำ เพื่อเป็นความรู้เสริมประสบการณ์ แก่นักเรียน ทั้งนี้เนื้อหาในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กนั้น เนื้อหาต้องสอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งอาจจะ นำเนื้อหาในหลักสูตรมาทำรายละเอียดเนื้อหาให้มากขึ้น โดยเน้นเนื้อหาที่ให้สาระความรู้ ความ เพลิดเพลินที่ต่างจากหนังสือแบบเรียน ซึ่งความจำเป็นในการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมสรุปได้ (บันลือ พุกกะวัน 2524 : 58 – 59) ดังนี้

1. แบบเรียนต่าง ๆ ไม่สามารถสนองความต้องการด้านความเข้าใจ ความหมาย ของเรื่องบางเรื่องให้กว้างขวางพอ หนังสืออ่านเพิ่มเติม จะช่วยขยายประสบการณ์ให้กว้างขวางกว่า และยังมีภาพประกอบช่วยให้เข้าใจมากขึ้น

2. หนังสืออ่านเพิ่มเติมจัดทำขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะส่วน ช่วยเน้นขยาย และเป็นเรื่องราวที่ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน สร้างนิสัยรักการอ่านได้มากกว่าหนังสือแบบเรียน
3. หนังสืออ่านเพิ่มเติม สามารถสนองความต้องการในการอ่าน การฝึกทักษะ ซึ่งเด็กจะใช้เวลาอย่างเป็นอิสระ ทั้งในห้องเรียนและห้องสมุด ซึ่งเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยให้รักการค้นคว้า และพัฒนาการอ่านได้มากกว่า
4. หนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นเรื่องราว ย่อมช่วยขดเชยความรู้สึกลับกพร่องทางด้านจิตใจของเด็กเป็นรายกรณี และเป็นการเสริมสร้างคุณธรรมได้ดีกว่าหนังสือแบบเรียนทั่วไป
5. หนังสืออ่านเพิ่มเติมช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและสนองความต้องการอย่างเป็นอิสระให้แก่เด็ก

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีความสำคัญสำหรับเด็กมาก เพราะเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ฝึกการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาการการใช้ภาษาของเด็ก ฝึกให้เด็กเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อีกด้วย

3.3 จุดมุ่งหมายในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีจุดประสงค์ในการจัดทำ ดังนี้ (บันลือ พุกษะวัน .2524 : 67)

1. เพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน อันจะเป็นแนวทางนำไปสู่คลังแห่งวิทยาการ และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง เป็นการส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง ตามความสนใจ และความพอใจ
2. เป็นการให้ความรู้ข่าวสาร และข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยการนำเสนอ ในรูปแบบที่สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กได้
3. เพื่อให้เด็กมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้รับความจรรโลงใจ มีความสุขใจ
4. เพื่อเสริมสร้างจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตามวัย
5. ช่วยปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีของสังคมให้แก่เด็กตามวัย
6. เพื่อเสริมสร้างให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ อันจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ให้แก่เด็ก
7. ช่วยให้เกิดมีหนังสือเนื้อหาสาระเหมาะกับวัย เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดหันไปสนใจเรื่องของผู้ใหญ่เร็วกว่ากำหนด อันจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง

3.4 หลักการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติม

หทัย ตันหยง (2529 : 108-159) ได้สรุปหลักการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมควรมี ๓ หลัก ดังนี้

1. หลักการสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วย

- 1.1 การตั้งชื่อเรื่อง ต้องมีลีลาเร้าใจ สอดแทรกเนื้อหา ภาษาทันสมัย กระชับรัดกุม ให้มีโนภาพทางจริยธรรม
- 1.2 การสร้างเอกภาพ (Unity) ของเค้าโครงเรื่อง ฉากและการใช้ภาษา มีจุดสุดยอดแห่งความคิดเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- 1.3 การสร้างสัมพันธภาพ(Coherence)คือการผูกพันกันเป็นลูกโซ่ตลอดทั้งเรื่อง
- 1.4 การสร้างสวัตภาพ (Emphasis) เน้นเพื่อให้เกิดความหนักแน่นชัดเจน
- 1.5 การสร้างดุลยภาพ (Balancing) การปรับภาวะให้เกิดระดับพอดี ต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่าน
- 1.6 การสร้างประดิษฐ์การ (Invention) คือการตกแต่งเรื่องให้สละสลวย สร้างความซึ่งใจ เร้าใจให้เด็กอ่านหนังสือ

1.7 สร้างจรรยาบรรณ (Ethicality) เรื่องที่สร้างต้องมีคุณธรรม จริยธรรม

2. การใช้ภาษาสำหรับเด็ก

- 2.1 ใช้ภาษาพูดหรือสนทนา ซึ่งมีลักษณะเป็นธรรมชาติเน้นการใช้ลักษณะนาม บุรุษที่หนึ่งเป็นส่วนมาก
- 2.2 ใช้ภาษาตรงๆ เข้าใจง่าย ไม่ต้องแปลความหมายอีกครั้ง
- 2.3 ใช้ภาษาให้สอดคล้องกับภาพในหนังสือ
- 2.4 ประโยคที่ใช้ควรเป็นประโยคสั้นๆ ถ้อยคำกระชับแน่น
- 2.5 ใช้ภาษาสุภาพ
- 2.6 ใช้คำทันสมัย ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

3. การจัดภาพในหนังสือสำหรับเด็ก

เด็กโตขนาดอายุ 6-12 ขวบ ควรใช้ภาพขนาดครึ่งของหน้า อาจจะเป็นภาพเหมือนหรือการ์ตูนก็ได้ ส่วนสีนั้นทั้งในเด็กเล็กและเด็กโต ชอบประเภทแม่สีดูขาดบาดตา โดยเน้นสีแดง เหลือง น้ำเงิน และเขียว

4. การใช้ขนาดตัวอักษร

เด็กโตใช้ขนาดตัวอักษร 24 พอยท์ (3 มม.)

5. การจัดหน้าควรคำนึงถึงดุลยภาพ คือ การสร้างความรู้สึกที่สมดุลย์ของเด็ก ผู้อ่านหนังสือมีแกนกลางของเนื้อหาของซ้ายและขวา ภายในหนังสือมีความกลมกลืนอย่างสนิทแนบแน่น ไม่ขัดความรู้สึก มีจุดเด่น เจ้าอารมณ์

ณรงค์ ทองปาน (2526 : 79-80) ได้สรุปหลักการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายในการเขียน

1.1 เพื่อเตรียมพร้อมของเด็ก เช่น การเรียนภาษา เรียนเลข สังคมศึกษา ธรรมชาติศึกษา เป็นต้น

1.2 เพื่อให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน

1.3 เพื่อให้เด็กได้หัดแปลความหมายของรูปภาพต่างๆ ได้

2. หลักการเขียน

2.1 ขนาดของหนังสือ เด็กวัยนี้กล่อมเนื้อที่มือ และนิ้วยังไม่แข็งแรงพอที่จะจับสิ่งของเล็กๆ ได้ถนัด ดังนั้นขนาดหนังสือต้องมีขนาดโตพอสมควร คือ 10×7 นิ้ว หรือ 12×8 นิ้ว แต่ไม่ควรมีน้ำหนักมากนัก

2.2 ขนาดของตัวหนังสือ กล่อมเนื้อที่ตาของเด็กยังไม่เจริญพอที่จะกลอนัยน์ตา หรือเพ่งสายตาจับจ้องอักษรเล็กๆ ดังนั้น ตัวอักษรควรมีขนาดโต วางช่องไฟให้ห่างพอสมควร หรือเขียนเป็นคำๆ มีความชัดเจน เขียนด้วยหมึกสีดำ หรือสีน้ำเงิน ขนาดโต $\frac{1}{3}$ นิ้ว ถึง 1 นิ้ว หน้าหนึ่งๆ ไม่ควรมีอักษรเกิน 10 คำ

2.3 ขนาดของภาพ มีขนาดภาพประกอบ 3-4 นิ้ว สีสดสะดุดตา ภาพและสีไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริง แต่ต้องเป็นภาพที่เด่นชัด ถ้าเป็นหนังสือภาพล้วนๆ ก็เป็นภาพแสดงความหมายที่เด็กสามารถตีความได้ง่าย

2.4 ความหนาของหนังสือ ไม่ควรเกิน 14 หน้า เพราะเด็กในวัยนี้ มีช่วงความสนใจไม่มากนัก

2.5 กระดาษที่ใช้เขียน ควรเป็นกระดาษที่หนาและเหนียวพอสมควร เพื่อให้ไม่ให้อีกขาดง่าย ปกหนังสือควรเป็นกระดาษแข็งหรือกระดาษผนึกกับผ้า

2.6 คำที่ใช้ เหมาะกับระดับความรู้และความเข้าใจของเด็ก อาจใช้คำจากบัญชีคำพื้นฐานของกรมวิชาการก็ได้ ตัวหนังสือควรมีน้อย ให้มีภาพมากๆ และพยายามให้เด็กแปลความหมายจากภาพ

2.7 เรื่องที่เขียน เขียนเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับเรื่องสัตว์ต่างๆ และควรเป็นสัตว์ที่ แวดล้อมตัวเด็ก เช่น ลูกไก่ ลูกเป็ด เป็นต้น

3.5 ขั้นตอนการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

การสร้างหนังสือสำหรับเด็กเป็นงานที่ละเอียด ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527 : 12 – 21) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม สรุปได้ ดังนี้

1. จะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยอาจศึกษาจากหนังสือคณะกรรมการประกวด ศึกษาจากผลงานของนักเขียนต่าง ๆ เข้าฟังการอบรมเกี่ยวกับการสร้างหนังสือเด็ก
2. เลือกเนื้อหา อาจนำมาใช้ได้หลายทาง เช่น นำเรื่องมาจากหลักสูตรประถมศึกษา หรือนำเรื่องมาจากสภาพท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสามารถหาได้จากการศึกษาความสนใจ และความ ต้องการของเด็กวัยต่างๆ
3. เขียนโครงเรื่อง (Plot) โครงเรื่องจะครอบคลุมถึงจำนวนหน้า จำนวนหัวข้อเรื่อง ความยาวสั้นของแต่ละหัวข้อเรื่องของย่อหน้า เพื่อจะได้นำไปสู่การจัดรูปเล่ม และการจัดวางหน้าให้เหมาะสมกับภาพประกอบ โครงเรื่องควรจัดหน้าย่อ ๆ ให้เห็นชัดทั้งเรื่อง โดยเริ่มที่วางจุดหมาย หรือ แก่น (Theme) ของเรื่องก่อน เมื่อได้แก่นของเรื่องแล้วจึงคิดหรือผูกเป็นโครงเรื่อง
4. การเขียนบท (Script) เป็นการนำเรื่องที่ได้จากโครงเรื่อง หรือเนื้อเรื่องย่อมาเขียนบอกขั้นตอนของเรื่องและรูปภาพ โดยการบอกแต่ละหน้าของหนังสือตั้งแต่หน้าปก ใบบรองปก หน้าปก ใน จนถึงหน้าสุดท้าย การเขียนบทสคริปต์จะเป็นแนวทางในการจัดวางภาพและรูปเล่มของหนังสือได้ว่า หนังสือเรื่องนี้แต่ละหน้าจะมีอะไรบ้าง คำบรรยายอะไรบ้าง และมีกี่หน้า
5. การทำดัมมี่ (Dummy) คือ การทำหนังสือจำลองของหนังสือที่จะทำขึ้นมา อาจจะทำเป็นรูปเล่มเล็ก ๆ ก็ได้ แล้วนำรายละเอียดของบทสคริปต์ที่เขียนขึ้นมา เขียนและวาดรูปลงไปที่ดัมมี่ ตั้งแต่ปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย ดัมมี่เป็นการทดลองทำก่อนที่จะพิมพ์เป็นเล่ม เพื่อจะได้ดูว่ามีความเหมาะสมเพียงใด
6. การทำรูปเล่ม (Format) หมายถึง ลักษณะรูปร่าง ขนาดกระดาษ ขนาดของ ตัวหนังสือ หรือการพิมพ์ ลักษณะและขนาดของรูปเล่มควรมีขนาดพอเหมาะหยิบถือได้สะดวก ความหนาของหนังสือขึ้นอยู่กับระดับของผู้อ่าน หนังสือที่มีเนื้อหายาวมากควรแบ่งออกเป็นหลายเล่ม โดยจบเป็นตอน ๆ แต่ละตอนจบในตัวเอง ขนาดของรูปเล่มถือเอาความกะทัดรัดเปิดง่ายเป็นเกณฑ์ รูปเล่มที่นิยมในการสร้างหนังสือ คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ทั้งในแนวตั้งและแนวนอน

7. การตั้งชื่อเรื่อง อาจตั้งก่อนหรือหลังการเขียนก็ได้ แต่ควรจะทำให้ความสนใจ ใฝ่ใจ มีความแปลกใหม่ ทำให้เดาได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร รู้จักใช้ถ้อยคำ สำนวนที่เด็กติดใจ และเกิด ภาพพจน์ ชื่อเรื่องอาจพิจารณาจากตัวเอกของเรื่อง จำนวนตัวละคร ชื่อสัตว์ เนื้อเรื่อง ชื่อสถานที่ หรือลักษณะรูปร่างของหนังสือ

3.6 การจัดหน้าและรูปเล่มของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ในการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม สิ่งที่จะช่วยดึงดูดความสนใจของเด็ก คือ ความสวยงาม และความน่าสนใจของรูปเล่ม ดังนั้นการออกแบบหน้าปก การจัดรูปเล่ม การเขียนเรื่อง และ ภาพประกอบ จึงมีความสำคัญ ภิญญาพร นิตยะประภา (2534 : 70 – 77) ได้กล่าวถึงการจัดหน้า และรูปเล่มหนังสืออ่านเพิ่มเติม สรุปได้ ดังนี้

1. การออกแบบปก ควรออกแบบให้ทันสมัย ดึงดูดความสนใจของเด็กด้วยสี และ ภาพที่ตรงกับเนื้อเรื่อง โดยเลือกเอาตอนที่น่าสนใจที่สุดและเอารายละเอียดมาให้หมด สีสปกควรเป็นสี ชูดฉลาด บนปกควรเขียนชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่งและผู้วาดภาพประกอบ ใช้ตัวหนังสือโต สะดุดตากว่า อักษรเนื้อเรื่อง ไม่ควรใช้อักษรประดิษฐ์ เพราะจะทำให้อ่านยาก ปกหนังสืออาจเป็นปกแข็งหรือปกอ่อน ก็ได้

2. การจัดภาพ ต้องจัดภาพประกอบให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง โดยอาศัยหลักในการ จัดภาพ คือ ความเป็นหนังสือประเภทใด เขียนให้เด็กวัยใดอ่าน คำนึงถึงลักษณะภาพที่เด็กเข้าใจได้ง่าย ภาพต้องเคลื่อนไหว มีชีวิตชีวา สมจริงสอดคล้องกับเนื้อเรื่องในหนังสือ

3. การจัดหน้า นับเป็นงานสำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่จะกระทบสายตาและความรู้สึก ของเด็กทุกขณะที่อ่านหนังสือ หนังสือของเด็กประกอบด้วย

ภาพ	ต้องเหมาะสมกับวัยของเด็ก
สี	ต้องให้สีทั้งภาพและตัวอักษร
ตัวหนังสือ	ต้องใช้ขนาดที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

หลักในการจัดหน้าหนังสือสำหรับเด็ก ต้องจัดให้มีลักษณะ ดังนี้

3.1 ต้องจัดให้มีดุลยภาพ (Balancing) คือ สร้างความรู้สึกที่สมดุลของผู้อ่าน มีแกนกลางของเนื้อเรื่องทั้งซ้ายและขวา มีการเว้นขอบว่างริมหน้ากระดาษ ช่องว่างทั้งในและนอก และ ด้านล่าง ช่วยให้เกิดความสวยงาม และช่วยให้เด็กไม่เมื่อยสายตาเวลาอ่าน

3.2 ต้องจัดให้มีความกลมกลืน (Harmony) เช่น รูปต่อรูป และตัวหนังสือควรมีความต่อเนื่อง มีองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันหมดตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย สีต่าง ๆ ไม่ควรให้ขัดกัน

3.3 มีเอกภาพ (Unity) เนื้อหาภายในหนังสือมีความเชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3.4 มีจุดเด่นเข้าอารมณ์ (Gaze Motion) ภายในหนังสือต้องมีจุดน่าสนใจ จุดดึงดูดความสนใจ อาจดึงดูดด้วยภาพ ดึงด้วยสี จุดดึงดูดของสายตาจะอยู่จุดกึ่งกลางครึ่งบนของหน้ากระดาษ จึงควรออกแบบภาพไว้ตอนบน และใส่ตัวหนังสือไว้ข้างล่างของภาพ

4. ลักษณะการวางหน้าหนังสือ มีดังนี้

4.1 ภาพกับตัวหนังสืออยู่หน้าเดียวกัน อาจจะใช้แบบภาพกับตัวหนังสือแยกกันโดยภาพอยู่ข้างบน ตัวหนังสืออยู่ข้างล่าง หรือตัวหนังสือแทรกอยู่ระหว่างภาพ หรือภาพกับตัวหนังสือทับกัน

4.2 ภาพกับตัวหนังสืออยู่คนละหน้า ต้องคำนึงถึงธรรมชาติของการไล่สายตา จุดแรกของสายตาจะมองด้านขวาก่อน จึงมักวางภาพไว้ทางขวามือเสมอ ส่วนด้านซ้ายจะเป็นตัวหนังสือ

4.3 การจัดภาพและตัวหนังสือควบสองหน้า เป็นที่นิยมสำหรับหนังสือเด็กสมัยใหม่ เพราะช่วยให้ผู้อ่านใช้สายตาได้เสริมมากขึ้น

4.4 การจัดภาพมิติ โดยประดิษฐ์ภาพให้แยกตัวออกจากหน้าบนของหนังสือด้วย การตัดต่อให้เห็นภาพหนาขึ้น ตัวหนังสือวางบนพื้นราบของหน้าหนังสือ

5. ขนาดหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือสำหรับเด็กของไทยนิยมใช้รูปเล่มขนาดใหญ่ คือ 8 หน้ายก และขนาดกลาง 16 หน้ายก ขนาดหนังสือสำหรับเด็กขึ้นอยู่กับจำนวนคำด้วย หนังสือเด็กเล็กจำนวนคำประมาณ 100 – 500 คำ หนังสือเด็กโตใช้คำประมาณ 1000 – 3000 คำ

6. วิธีเลือกใช้กระดาษ การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก ส่วนมากนิยมใช้กระดาษวาดภาพอย่างหนา การใช้กระดาษจะสะดวกในการวาด ระบายสี และการเขียนตัวหนังสือ กระดาษใช้ด้านเดียว เพราะเวลาระบายสี สีมักจะซึมไปด้านหลัง

7. ขนาดตัวหนังสือ หรือตัวอักษรพิมพ์ ขนาดตัวหนังสือจะมีความสำคัญต่อการใช้สายตาเด็ก เด็กยิ่งเล็กต้องใช้ตัวอักษรโต ถ้าเด็กโตใช้อักษรเล็กลง ลักษณะของตัวอักษรควรใช้ตัวดำตัวหนา เพื่อให้เหมาะกับสายตาของเด็ก

8. รูปเล่มของหนังสือ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ควรมีส่วนประกอบต่าง ๆ เรียงลำดับดังนี้

8.1 ไบปกใน (Jacket) คือส่วนที่ทำหน้าที่หุ้มปกหนังสือปกแข็ง บนไบหุ้มปกจะมีภาพสวย ๆ ที่ตรงกับเนื้อเรื่องในหนังสือ มีชื่อผู้แต่ง สำนักพิมพ์ และชื่อผู้เขียนภาพประกอบอยู่ด้วย

8.2 ปกนอก (Cover) อาจเป็นปกแข็งหรือปกอ่อนก็ได้ บนปกของหนังสือสำหรับเด็กจะมีภาพสวย ๆ ที่ตรงกับเนื้อเรื่องในหนังสือ ข้อความบนปกหน้ามีเพียงชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง สำนักพิมพ์ และตราของสำนักพิมพ์

8.3 ไบรอนปก (End Papers) จะเป็นหน้าว่าง ไบรอนปกมีทั้งด้านหน้าและด้านหลัง

8.4 หน้าภาพพิเศษ (Frontispieces) หน้านี้จะมีภาพขนาดใหญ่ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง

8.5 หน้าชื่อเรื่อง (Haft Title Page) หน้านี้จะมีชื่อหนังสือปรากฏอยู่เท่านั้น หนังสือบางเล่มจะตัดส่วนนี้ออกไปเพื่อประหยัดกระดาษ

8.6 หน้าปกใน (Title Page) เป็นหน้าที่สำคัญ เพราะประกอบด้วยส่วนประกอบต่าง ๆ คือ ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ครั้งที่พิมพ์ และราคา

8.7 หน้าส่วนลิขสิทธิ์ (Copyright Page) อยู่ด้านหลังหน้าปกในจะบอกให้ทราบหนังสือเล่มนี้ได้จดลิขสิทธิ์เมื่อใด หนังสือบางเล่มอาจพิมพ์รวมในหน้าปกใน

8.8 หน้าคำนำ (Preface, Foreword, Introduction) จะบอกถึงความมุ่งหมายในการแต่งหนังสือ และเนื้อเรื่องของหนังสือ หรือเป็นการกล่าวคำขอบคุณของผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ต่อผู้ที่ช่วยเหลือในการจัดทำหนังสือ หรือเป็นคำแถลงของการจัดพิมพ์ หรือพูดถึงคนเขียนคนวาดก็ได้ เป็นการกระทำให้อ่านได้รู้จักหนังสือ

8.9 หน้าอุทิศ (Dedication) เป็นคำที่ผู้เขียนกล่าวแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

8.10 หน้าสารบัญ (Content) สำหรับหนังสือสารคดี หนังสือแบบเรียน หรือหนังสือที่แต่งเป็นเรื่องราวต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น หรือนิทานที่รวมไว้หลาย ๆ เรื่องด้วยกัน เพื่อให้เด็กได้เลือกอ่านเฉพาะเรื่องที่ตนสนใจ

8.11 เนื้อเรื่อง (Text) ซึ่งหน้าแรกของหนังสือจะเป็นหน้าขวามือ

8.12 อภิธานศัพท์ (Glossary) สำหรับหนังสือเด็กที่มีคำศัพท์เฉพาะควรอธิบายคำศัพท์เรียงตามอักษรไว้ด้วย เพื่อช่วยให้เด็กอ่านหนังสือได้ดียิ่งขึ้น คำศัพท์สำหรับเด็กควรมีคำศัพท์ประกอบคำอธิบาย

8.13 หน้าแสดงกิจกรรม เป็นหน้าที่มีแบบฝึกหัด ช่วยให้เด็กเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น อาจอยู่ท้ายบทและบทเรียนอยู่ท้ายเล่มก็ได้

8.14 หน้าบรรณานุกรม (Bibliography) สำหรับหนังสือตำราวิชาการ
สารคดี หนังสืออ้างอิง อาจอยู่ท้ายบทหรือท้ายเล่มของหนังสือก็ได้

8.15 หน้าดัชนี (Index) สำหรับหนังสือสารคดีหนังสืออ้างอิงระดับ
ประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา จะอยู่ตอนท้ายเล่ม

8.16 หน้าภาคผนวก (Appendix) หน้านี้อาจจะรวมเรื่องที่น่าสนใจไว้เช่น
ประวัติของบุคคลสำคัญ

3.7 ลักษณะที่ดีของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ได้จัดสัมมนาเรื่องการจัดทำหนังสืออ่าน
เพิ่มเติม เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2525 ได้สรุปลักษณะที่ดีของหนังสืออ่านเพิ่มเติมไว้ 5 ประการ คือ
(ถรงค์ ทองปาน. 2526 : 61)

1. คุณภาพด้านการพิมพ์ สามารถพิมพ์ตัวอักษร ภาพประกอบได้ชัดเจน มีสีสวยงาม ดึงดูด
ความสนใจของเด็ก
2. คุณภาพการจัดหน้าและรูปเล่ม จัดให้เป็นไปตามหลักจิตวิทยาเด็ก หน้าหนังสือดูโปร่ง
ตา การใช้ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสมกับวัยของเด็ก
3. คุณภาพทางศิลปะ ควรเขียนโดยให้อารมณ์แก่ผู้อ่าน เขียนอย่างประณีต สีสันเหมาะสม
4. คุณภาพในการเขียนเรื่อง หรือผู้เขียน ต้องมีความสามารถในการเขียนผูกเรื่องให้สนุก
ใช้ถ้อยคำสละสลวย เด็กอ่านแล้วเข้าใจ

วินัย รอดจ่าย (2534 : 9) ได้สรุปลักษณะหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ดี ไว้ดังนี้

1. ด้านเทคนิคการพิมพ์ และการจัดรูปเล่ม การจัดพิมพ์ภาพและตัวอักษรของหนังสือ
อ่านเพิ่มเติมนั้นต้องชัดเจน ปกติต้องสวยงาม ดึงดูดความสนใจเด็ก ขนาดรูปเล่มเหมาะสมกับความ
ต้องการของเด็ก คุณภาพของกระดาษต้องดี ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของเด็ก การจัดหน้าหนังสือ
ดูโปร่งตา ภาพกับตัวอักษรไม่ทับกัน และชื่อเรื่องดึงดูดความสนใจของเด็ก
2. ด้านเนื้อหา เนื้อหาน่าสนใจ มีความสนุกสนาน ความยากง่าย เหมาะสมกับวัย เนื้อหา
ต้องถูกต้อง การดำเนินเรื่องควรเข้าใจชวนให้ติดตาม เนื้อหาของเรื่องในแง่ของความสั้นยาว จะต้อง
เหมาะสมกับวัยของเด็กเป็นอย่างมาก ไม่ยากเกินไปหรือสั้นเกินไปในเด็กแต่ละวัย ประโยชน์และแง่คิด
หลังจากการอ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว เด็กจะได้รับประโยชน์จากการอ่าน ไปแล้วอย่างไรบ้าง และสำนวน
ภาษาจะต้องเหมาะสมกับวัยของเด็กเป็นอย่างยิ่งด้านภาพประกอบ ปกติแล้วหนังสืออ่านเพิ่มเติมจะมี
ภาพประกอบเกือบทุกหน้า ไม่ว่าจะเป็นบันเทิงคดี สารคดี หรือร้อยกรอง ภาพประกอบนั้นจะต้องมีสีสัน

สวยงาม วาดอย่างประณีต สอดคล้องกับเนื้อหาของเรื่อง ภาพต้องถูกต้องขนาดภาพเหมาะสมกับขนาดของรูปเล่ม และน่าสนใจ

จินตนา ไบกาซูยี (2534 : 85-95) ได้เสนอแนะลักษณะของหนังสือสำหรับเด็กที่ดี ดังนี้

1. ไม่สอนโดยตรง อย่าให้เด็กเข้าใจว่าเด็กกำลังถูกสอน
2. จุดประสงค์ของเรื่องชัดเจน ต้องการให้เด็กรู้อะไร ต้องให้ชัดเจน
3. คุณค่าของเรื่อง ต้องมีแก่น ความคิดรวบยอดที่ดี
4. เนื้อเรื่องที่ดี ชวนอ่านให้คิดสนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลิน
5. รสของเนื้อหา อาจรัก ขม เบี้ยว หวาน ชื่นบาน ตามรสนิยมความชอบของเด็ก
6. ตัวละคร ต้องมีการเคลื่อนไหว อุปนิสัยใจคอดี
7. การตั้งชื่อเรื่อง ให้สะดุดตา สะดุดใจ สร้างความสนใจ สะเทือนใจ
8. การสร้างฉาก ต้องเป็นฉากสมจริง เป็นไปได้ กลมกลืนกับเรื่อง ยุคสมัย
9. ยุคสมัยหรือเวลาที่เกิดเรื่องขึ้น ต้องให้สอดคล้องกับฉาก ตัวละคร
10. กลวิธีการเขียนเพื่อเสนอเนื้อหา อาจเขียนบรรยายได้หลายรูปแบบแล้ว

แต่ผู้เขียนแต่ละคน

11. การเขียนเรื่องความรู้ ควรให้ข้อเท็จจริง ข้อมูลจริงแต่ควรให้เขียนสนุกสนาน
12. มีโครงเรื่องที่ดี ไม่ซับซ้อน มีตัวละครน้อย เดินเรื่องต่อเนื่องเคลื่อนไหวชัดเจน

จะเห็นได้ว่าลักษณะของหนังสืออ่านเพิ่มเติม จะต้องดีพร้อมทั้งด้านรูปเล่ม เนื้อหา และภาพประกอบ ซึ่งจัดทำได้ไม่ยากนัก โดยเฉพาะในประการที่ 4 คุณภาพในการเขียนเรื่องหนังสือเด็ก จะมีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อเด็ก จะต้องเป็นเรื่องราวที่มีเนื้อหาสาระให้ความรู้ ควบคู่ไปกับคุณธรรม

3.8 ประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม

งามนิจ คำปลิว (2544 : 13-14) กล่าวถึงประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า

1. ให้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่ของหนังสืออ่านเพิ่มเติม
2. ช่วยให้ผู้เรียนรู้ทฤษฎี หลักการ เนื้อหา หรือกิจกรรมต่างๆ ได้ดีขึ้นเกิดความคิดรวบ

ยอดที่ถูกต้อง

3. ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของเนื้อหาวิชาที่เรียนกับความต้องการของตนเอง
4. ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิดกระจ่าง และเป็นระเบียบขึ้น
5. ทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นไปตามที่พึงประสงค์

6. ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียน ทั้งในด้านการเรียนและการนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์

7. ช่วยขยายและเพิ่มพูนขอบเขตของประสบการณ์ของผู้เรียน ให้กว้างขวางมากขึ้น

8. ช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนด้วย

ตนเอง

9. ช่วยให้ผู้สอนสามารถสอนได้บรรลุจุดมุ่งหมาย

10. ช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ แตกต่างกัน

11. เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้สอน สอนได้ถูกต้อง รวดเร็วและมีประสบการณ์

12. ช่วยให้นักเรียนมีสมรรถภาพในการอ่านสูงขึ้น

13. ช่วยให้นักเรียนเกิดพัฒนาการทางภาษา

14. ช่วยให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

15. ช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

16. ช่วยให้นักเรียนมีนิสัยรักการค้นคว้าหาความรู้

17. ช่วยให้นักเรียนมีความรู้กว้างขวางขึ้น

18. ส่งเสริมจินตนาการของนักเรียน

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ประโยชน์ของหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นหนังสือที่เสริมความรู้แก่นักเรียนนอกเหนือจากแบบเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ช่วยเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เสริมสร้างองค์ความรู้ และทักษะทางการอ่านได้เป็นอย่างดียิ่งขึ้น

4. การหาประสิทธิภาพ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542. หน้า 504) ได้ให้ความหมายว่าประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงาน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Developmental Testing” หมายถึง การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อปรับปรุงแก้ไข เสริมแล้วจึงผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

5.1 เกณฑ์การวัดประสิทธิภาพ

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง(กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ)และ E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

5.1.1 การประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) คือประเมินผลต่อเนื่องซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยหลายๆ พฤติกรรมเรียกว่ากระบวนการของผู้ผลิต ที่สังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม (รายงานของกลุ่ม) และรายงานบุคคลได้แก่งานที่มอบหมายและกิจกรรมอื่นที่ผู้สอนกำหนดไว้

5.1.2 การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (Terminal Behavior) คือประเมินผลลัพธ์ (Product) ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและสอบได้

ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นที่พึงพอใจโดยกำหนดเป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ตัวอย่าง 75/75 หมายความว่าเมื่อเรียนด้วยการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมจบแล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกหัดหรือทำงานได้ผลเฉลี่ย 75 % การทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ผลเฉลี่ย 75 %

การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้นให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจโดยปกติเนื้อที่เป็นความรู้ความจำมักตั้งไว้ 80/80 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติศึกษาอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75

จะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) คือการนำเอาคะแนนของแบบฝึกหัดหรือผลงานในขณะที่ประกอบกิจกรรมกลุ่ม/เดี่ยวของนักเรียนทุกคน รวมกันหารด้วยจำนวนผู้เรียนแล้วนำค่าที่ได้หารด้วยคะแนนเต็มของแบบฝึกหัด ทุกชิ้นรวมกันคูณด้วย 100 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ก็คือการนำคะแนนรวม ของการทดสอบหลังเรียนหารด้วยจำนวนนักเรียน (คะแนนเฉลี่ย) แล้วนำค่าที่ได้ไปหารด้วยคะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียนคูณด้วย 100 นั่นเอง

5.2 ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ

เมื่อผลิตหนังสืออ่านเพิ่มเติมเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมไปหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนดังนี้

5.2.1 แบบเดี่ยว (1:1) คือทดลองกับผู้เรียน 3 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง คำนวณหาค่าประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก

5.2.2 แบบกลุ่ม (1:10) ทดลองกับผู้เรียน 6 – 10 คน คณะผู้เรียนที่เก่งกับอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงคะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์โดยเฉลี่ยห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10 % นั่นคือ E_1/E_2

5.2.3 ภาคสนาม (1:100) ทดลองกับผู้เรียนทั้งหมดคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุง ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่ถึง 5% ก็ให้ยอมรับ

5. การวัดผลประเมินผล

ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ (2540. หน้า 15 - 16) ได้ให้ความหมายของการวัดผลทางการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการหาปริมาณความสามารถเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องมือวัดทางการศึกษาอย่างใดอย่างหนึ่งมาวัด เช่น ข้อสอบ ตรวจงาน สัมภาษณ์ ผลออกมาเป็นตัวเลขหรือคะแนน ส่วนการประเมินผล หมายถึง การตัดสินหรือวินิจฉัยตีค่าของคะแนนที่ได้จากการวัดผลทางการศึกษาว่า เก่ง อ่อนอย่างไร โดยใช้เกณฑ์พิจารณาอย่างใดอย่างหนึ่ง

จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการตรวจสอบระดับความรู้ของผู้เรียน โดยวัดจากองค์ประกอบดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2530. หน้า 29 - 30)

1. วัดด้านการปฏิบัติ เป็นการวัดจากสภาพจริงของผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดผลงานปรากฏให้เห็น สังเกต และวัดได้ เป็นการวัดโดยใช้ “ข้อสอบภาคปฏิบัติ” การประเมินจะพิจารณาจากวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติ และผลสำเร็จปลายทาง

2. วัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาโดยใช้การสอบวัด 2 ลักษณะ คือ

1.1 การสอบปากเปล่า การสอบแบบนี้มักกระทำเป็นรายบุคคล เป็นการสอบที่ต้องแลผลเฉพาะอย่างเช่น การสอบอ่านหนังสือ การสอบสัมภาษณ์ซึ่งต้องการพิจารณาการใช้ถ้อยความ การแสดงความคิด บุคลิกภาพ ผลดีของการสอบปากเปล่า คือ สามารถวัดได้ละเอียดลึกซึ้ง

1.2 การสอบแบบให้เขียนตอบ รูปแบบของการสอบมี 2 ลักษณะ คือ

1.2.1 แบบไม่จำกัดคำตอบ ได้แก่ การสอบวัดโดยใช้ข้อสอบอัตนัย หรือความเรียง

1.2.2 แบบจำกัดคำตอบ เป็นสอบที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะให้ตอบ หรือกำหนดคำตอบมาให้เลือก ซึ่งมีรูปแบบคำตอบ 4 รูปแบบ คือ

1.2.2.1 แบบให้เลือกทางใดทางหนึ่ง

1.2.2.2 แบบจับคู่

1.2.2.3 แบบเติมคำ

1.2.2.4 แบบเลือกตอบ

ในการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาภาษาอังกฤษ เรื่อง Visiting Phitsanulok สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการวัดผลโดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ เพื่อประเมินผลผู้เรียนว่าได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่โดยมีหลักการในการวัดผลและประเมินผล

6. ความพึงพอใจและการวัดความพึงพอใจ

แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ ได้มีผู้ให้คำอธิบายความหมายของความพึงพอใจดังนี้ พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2525.หน้า577 - 578) ได้ให้ความหมายว่า พพอใจ หมายถึง สมใจ ชอบใจ ชอบใจ เหมาะ พึงใจ หมายถึงพอใจ ชอบใจ

กิติมา ปรีดีติติก (2545. หน้า 278-279) ได้รวบรวมความหมายของความพึงพอใจในการทำงานดังนี้

ความพึงพอใจในการทำงานตามแนวความคิดของคาเตอร์ (Carter) หมายถึง สภาพหรือระดับความพึงพอใจของบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อคุณภาพและสภาพของงานนั้นๆ

7. สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพิษณุโลก

เสาหลักเมืองพิษณุโลก ประดิษฐานอยู่ภายในศาลหลักเมือง ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันตก ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอเมือง ออกแบบอาคารโดยกรมศิลปากร เป็นแบบยอดปราสาท เสาหลักเมืองทำจากไม้มงคลหลายชนิด คือ จากโคนลำต้นถึงลูกพิก ทำจากไม้ราชพฤกษ์ ท่อนลูกแก้วท่อนบนทำจากไม้ชิงชัน ส่วนยอดบัวตูมประกอบด้วยลูกแก้วทำจากไม้สักทองตายพราย และได้นำไปเข้าพิธีพุทธาภิเษกที่วัดพระศรีรัตนศาสดารามที่กรุงเทพฯ

ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นศาลาทรงไทยโบราณตรีมุข พระรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราชขนาดเท่าองค์จริง ประทับนั่ง พระหัตถ์ทรงพระสุวรรณภิงคารหลังน้ำในพระอิริยาบถประกาศอิสรภาพที่เมืองแครง สร้างโดยกรมศิลปากร เสร็จเมื่อ พ.ศ. 2404 มีการจัดงานสักการะพระบรมรูปในวันที่ 25 มกราคมของทุกปี ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราชตั้งอยู่ในโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม ซึ่งตั้งอยู่ติดกับเสาหลักเมือง อยู่ถัดเข้าไปตามถนนเลียบบแม่น้ำ แต่เดิมบริเวณโรงเรียนเคยเป็นพระราชวังจันทน์มาก่อน เมื่อเดือนมีนาคม 2535 กรมศิลปากรได้ขุดค้นพบแนวเขตพระราชฐานพระราชวังจันทน์ ซึ่งเป็นสถานที่พระราชสมภพของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ซึ่งนับว่าเป็นการขุดค้นทางโบราณคดีและทางประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญของจังหวัด

วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร หรือ วัดใหญ่ หรือ วัดพระศรี พระประธานองค์ใหญ่ที่ประดิษฐานในวิหารคือ “พระพุทธชินราช” ชาวเมืองพิษณุโลกก็นิยมเรียกกันว่า “หลวงพ่อใหญ่” ตามไปด้วย วัดใหญ่นับเป็นพระอารามหลวงที่สำคัญของจังหวัด เพราะเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของชาวเมืองและชาวไทยทั่วประเทศ ตั้งอยู่ที่ถนนพุทธบูชา ตำบลในเมือง ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก สร้างขึ้นพร้อมกับการสร้างเมืองเมื่อ พ.ศ. 1900 ภายในวัดมีโบราณสถานโบราณวัตถุล้ำค่ามากมาย อาทิ

พระพุทธชินราช เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดใหญ่ หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ขนาดหน้าตักกว้าง 5 ศอก 1 คืบ 5 นิ้ว และสูง 7 ศอก ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะงดงามที่สุดในประเทศ เส้นรอบนอกพระวรกายอ่อนช้อย พระขนงโก่ง พระเกตุมาลาเป็นเปลวเพลิง พระหัตถ์มีปลายนิ้วทั้งสี่เสมอกัน ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษเรียกว่า ที่ตมฺกุลี ชุ่มเรือนแก้วทำด้วยไม้แกะสลักสร้างในสมัยอยุธยา แกะสลักเป็นรูปมกร (ลำตัวคล้ายมังกร มังวงคล้ายช้าง) อยู่ตรงปลายชุ่ม และตัวหระ (คล้ายจระเข้) อยู่ตรงกลาง และมีเทพอสุราคอยปกป้ององค์พระอยู่ 2 องค์ พระมหาธรรมราชาที่ 1 (พญาลิไท) แห่งกรุงสุโขทัย โปรดให้สร้างขึ้นพร้อมกับพระพุทธชินสีห์และพระศรีศาสดา

บานประตูประดับมุก ที่ทางเข้าพระวิหารด้านหน้า สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2299 เป็นฝีมือช่างหลวงสมัยอยุธยาตอนปลาย ในรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ตรงกลางประตูมีสันนอกเลาประดับลวดลายพุ่มข้าวบิณฑ์ สองข้างเป็นลายกนกก้านแย่ง ช่วงกลางอกเลามีรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน เรียกว่า “นมอกเลา” เป็นรูปบุษบก มีรูปพระอุณาโลมซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธองค์ประดิษฐานบนบัลลังก์ อยู่ในบุษบก สองข้างเป็นรูปชুমสายซึ่งเป็นเครื่องสูงชนิดหนึ่ง เป็นรูปฉัตรสามชั้น ได้ฐานบุษบกมีหนุมานแบกฐานไว้ ส่วนเชิงล่างของอกเลาทำเป็นรูปกุ่มกัณฑ์ยื่นถือกระบองทำสำแดงฤทธิ์ ส่วนลวดลายบานประตูเป็นลายกนกที่มีภาพสัตว์หิมพานต์ เช่น ราชสีห์ คชสีห์ เหมราช ครุฑ กินรีว่า และภาพสัตว์อื่น ๆ

และยังมีลาย “อีแปะ” ด้านละ 9 วงมัดนกุซ้างประกอบช่องไฟระหว่างวงกลม หรือวงกลมเป็นลายกรวยเชิง มีลายประจำยามก้ามปูประดับขอบบานประตู เดิมบานประตูวิหารพระพุทธชินราชทำด้วยไม้สักแกะสลัก เมื่อทำบานประตูประดับมุกเสร็จแล้ว บานประตูเก่าได้นำไปประดับประตูวิหารพระแท่นศิลาอาสน์ จังหวัดอุดรธานี

พระเหลือ พระยาลิไทรับสั่งให้ช่างนำเศษทองสัมฤทธิ์ที่เหลือจากการสร้างพระพุทธชินราช พระพุทธชินสีห์ และพระศรีศาสดา มารวมกันหล่อพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดเล็ก และพระสาวกยืนอีก 2 องค์ ส่วนอิฐที่ก่อเตาสำหรับหลอมทองได้นำมารวมกันบนฐานชุกชี พร้อมกับปลุกต้นมหาโพธิ์ 3 ต้นบนชุกชี เรียกว่า โพธิ์สามเส้า ระหว่างต้นโพธิ์ได้สร้างวิหารน้อยขึ้นหนึ่งหลัง อัญเชิญพระเหลือกับพระสาวกไปประดิษฐาน เรียกว่า “วิหารพระเหลือ”

วิหารพระเจ้าเข้านิพพาน หรือ วิหารเกลบ หรือ วิหารหลวงสามพี่น้อง ตั้งอยู่ทางด้านใต้ของพระวิหารพระศรีศาสดาราม ภายในวิหารมีพระพุทธรูปนั่งขนาดใหญ่ บริเวณกลางพระวิหารมี “หีบปางพระเจ้าเข้านิพพาน” มีลักษณะเป็นหีบบรรจุพระบรมศพทำด้วยศิลา ประดับด้วยลวดลายลงรักปิดกระจกสวยงาม โดยข้อพระบาทเลยออกมาเล็กน้อย ตั้งบนแท่นอันสลักลวดลายงดงาม รอบแท่นมีปัญญาวัคคีย์ กำลังแสดงความทุกข์อาลัยพระองค์ ซึ่งนับได้ว่าเป็นโบราณวัตถุชิ้นสำคัญของวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

พระอัฐารส เป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามญาติด้านหลังพระวิหาร สูง 18 ศอก สร้างในสมัยเดียวกับพระพุทธชินราช ราว พ.ศ. 1800 เดิมประดิษฐานอยู่ในวิหารใหญ่แต่วิหารได้พังไปจนหมด เหลือเพียงเสาที่ก่อด้วยศิลาแลงขนาดใหญ่ 3-4 ต้น เรียกว่า “เนินวิหารเก่าห้อง” อยู่ด้านหลังวิหารพระพุทธชินราช

พระปรางค์ประธาน ศิลปะสมัยอยุธยาตอนต้น ฐานเหลี่ยมย่อมุมไม้ยี่สิบ เดิมเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์แบบสุโขทัยแท้ ต่อมาถูกแปลงให้เป็นพระปรางค์ในสมัยอยุธยา

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร เปิดทุกวัน เวลา 6.30-18.00 น. ส่วนพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระพุทธชินราช ในวัดเปิดวันพุธ-วันอาทิตย์ เวลา 9.00-16.00 น. ปิดวันจันทร์ วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์

วัดนางพญา ตั้งอยู่บริเวณเดียวกับวัดราชบูรณะ ถัดไปทางทิศตะวันออก มีลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยเดียวกับวัดราชบูรณะ ต่างกันที่วัดนางพญาไม่มีพระอุโบสถมีแต่วิหาร วัดนี้มีชื่อเสียงในด้านพระเครื่อง เรียกว่า “พระนางพญา” ซึ่งเล่าต่อกันถึงความศักดิ์สิทธิ์ ปัจจุบันหาได้ยากมาก มีก็แต่ที่ได้สร้างจำลองขึ้นภายหลัง มีการพบกรุพระเครื่องครั้งแรกใน พ.ศ. 2444 และครั้งหลังเมื่อ พ.ศ. 2497

วัดราชบูรณะ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ทางใต้ของวัดพระศรีมหาธาตุ พระอุโบสถมีลักษณะพิเศษคือ ที่ชายคาตกแต่งด้วยขนาด 3 เศียร มีลักษณะอ่อนช้อยงดงาม จากพระประธานซึ่งเป็นศิลปะสมัยสุโขทัย ทำให้สันนิษฐานได้ว่าวัดนี้น่าจะสร้างในสมัยสุโขทัย และได้รับการบูรณะครั้งแรกในสมัยพระยาสิทธิสงครามกลายเป็นที่มาของชื่อวัดในปัจจุบัน ภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในโบสถ์เป็นรูปรามเกียรติ์วาดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 สันนิษฐานว่าเป็นฝีมือช่างพื้นบ้าน วัดราชบูรณะตั้งอยู่ที่ถนนสิงห์วัฒน บริเวณสะพานนเรศวร ตรงข้ามกับวัดนางพญา

วัดเจติยยอดทอง ตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองพิษณุโลก บนถนนพญาเสือ ซ.4 ทางเดียวกับวัดอรุณญิก ปัจจุบันเหลือเพียงเจติยทรงดอกบัวตูมที่เป็นศิลปะสุโขทัยเพียงองค์เดียวที่พบในพิษณุโลก เจติยมีฐานกว้างประมาณ 9 เมตร สูง 20 เมตร เฉพาะที่ยอดทรงดอกบัวตูมนั้น ได้เห็นรอยกระเทาะของปูนทำให้แลเห็นการเสริมยอดโดยการพอกปูนเพิ่มที่ยอดแหลมของดอกบัว

วัดจุฬามณี ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ห่างจากตัวเมืองพิษณุโลกไปทางใต้ตามถนนบรมไตรโลกนารถ ประมาณ 5 กิโลเมตร เป็นโบราณสถานที่มีมาก่อนสมัยสุโขทัย เคยเป็นที่ตั้งของเมืองสองแควเก่า ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่า สมเด็จพระบรมไตรโลกนารถทรงสร้างพระวิหารและเสด็จออกผนวชที่วัดนี้ เมื่อ พ.ศ. 2007 เป็นเวลา 8 เดือน 15 วัน โดยมีข้าราชการบริพาร ออกบวชตามเสด็จถึง 2,348 รูป มีโบราณสถานสำคัญคือ ปรากฏแบบขอมขนาดย่อม ฐานกว้าง 11 เมตร ยาว 18 เมตร ก่อด้วยศิลาแลง ด้านหน้าก่อเป็นแบบตรีมุข ตั้งบนฐานสูงซ้อนกันสามชั้น แต่ละชั้นย่อมุมไม้ยี่สิบ มีปูนปั้นประดับลวดลายตามชั้น ตอนล่างแถบหน้ากระดานและบัวหน้ากระดานเป็นลายหงส์ เหมือนกับองค์ปรางค์ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดลพบุรี สมัยที่ยังสมบูรณ์อยู่มีกำแพงแก้วล้อมรอบ ใกล้เคียงกันมีมณฑปพระพุทธบาทจำลองซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดให้สร้างขึ้น แผ่นจารึกหน้ามณฑปมีใจความสรุปได้ว่า เมื่อ พ.ศ. 2221 สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้ผ้าทาบรอยพระพุทธบาท สลักลงบนแผ่นหิน พระราชทานไว้เป็นที่กราบไหว้ของฝูงชน

กำแพงเมืองคูเมือง เดิมเป็นกำแพงดินเช่นเดียวกับกำแพงเมืองสุโขทัย คาดว่าสร้างขึ้นในรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเพื่อเตรียมรับศึกพระเจ้าติโลกราชแห่งอาณาจักรล้านนา สมเด็จพระมหาจักรพรรดิได้โปรดให้ซ่อมแซมกำแพงเมืองอีกครั้งเพื่อเตรียมรับศึกพม่า ครั้นรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดให้ช่างฝรั่งเศสสร้างกำแพงใหม่โดยก่ออิฐให้แข็งแรงยิ่งขึ้น ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก โปรดให้รื้อกำแพงเมืองและป้อมต่าง ๆ เสีย เพื่อให้ไม่พม่าซึ่งรุกรานไทยยึดเป็นที่มั่น กำแพงเมืองที่เห็นได้ชัดเจนในขณะนี้คือ บริเวณวัดโพธิญาณ วัดน้อย และบริเวณสถานีตำรวจจังหวัดพิษณุโลก สำหรับคูเมือง พบเห็นได้ตามแนวที่ขนานกับถนนพระร่วง (ด้านหลังมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม)

พิพิธภัณฑสถานบ้านจ่าทิว (จำลองเอกทิว-พิมพ์ บูรณเขตต์) เลขที่ 26/138 ถนนวิสุทธิกษัตริย์ในตัวเมืองพิษณุโลก เป็นที่เก็บรวบรวมข้าวของเครื่องใช้พื้นบ้าน ซึ่งเป็นเครื่องมือทำมาหากินของชาวบ้านในอดีต ตั้งแต่ชิ้นเล็ก ๆ จนถึงชิ้นใหญ่ เช่น เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น เครื่องวิดน้ำด้วยมือ เครื่องสีข้าว เครื่องมือดักจับสัตว์ รวมกันแล้วนับหมื่นชิ้น จนได้รับการยอมรับว่าเป็นชุมชนทรัพย์ทางประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาไทย และได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ประเภทหน่วยงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว เมื่อ พ.ศ.2541 จำลองเอก ดร. ทิว บูรณเขตต์ ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑสถาน เป็นผู้ที่มีฝีมือในทางประติมากรรม และได้รับการเชิดชูเกียรติมากมาย ท่านได้รับการยกย่องให้เป็น “บุคคลดีเด่นทางวัฒนธรรมสาขาการช่างฝีมือ แขนงช่างหล่อ” ประจำปี พ.ศ.2526 และได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและมหาวิทยาลัยศิลปากร รวมทั้งการประกาศเกียรติคุณเป็น “คนดีศรีพิษณุโลก” พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา 8.30–16.30 น. โทร. 055-21 2-749, 055-258-715, 055-301- 668 อัตราค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ 50 บาท เด็ก 20 บาท พระภิกษุ นักบวช ไม่เสียค่าเข้าชม ชาวต่างชาติ 100 บาท ตรงข้ามกับพิพิธภัณฑสถาน เป็นโรงหล่อพระบูรณะไทย ติดต่อเข้าชมการหล่อพระล่วงหน้า โทร. 055-258-715

สวนนกไทยศึกษา ตรงข้ามพิพิธภัณฑสถานบ้านจ่าทิว เป็นแหล่งอนุรักษ์เรียนรู้นกที่พบในเมืองไทย บางชนิดเป็นนกหายากใกล้สูญพันธุ์ และบางชนิดได้สูญพันธุ์ไปแล้ว เช่น นกเป็ดน้ำแดง ที่มีความสะอาดดุจดั่งธรรมชาติได้บรรจุแต่งตั้งไว้อย่างงดงาม นกเงือกขนหินหน้าตาลายสัตว์ดึกดำบรรพ์ คอบเปลือย ไม่มีขน ผมนบนหัวทรงพังก์ สวยสะอาดตา เป็นตัวเดียวในประเทศไทยที่จัดให้ชม นอกจากนี้ยังได้รวบรวมนกในวรรณคดีไทย อาทิ นกขมิ้น นกโพระดก นกกาเหว่า นกสาลิกาเขียว และนกขุนแผน เพื่อจัดแสดงให้ได้มีโอกาสสัมผัสตัวตน แทนการจินตนาการตามคำบอกเล่าจากหนังสือ และยังมีนกไทยอีก

นับร้อยชนิดที่จัดให้ชมและศึกษาอย่างใกล้ชิด นักบางชนิดสามารถเลียนเสียงมนุษย์ สร้างความสนุกสนานให้กับผู้ชมทุกครั้งที่ได้พบเห็นด้วยการส่งเสียงทักทายทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ได้แก่ นกแก้ว นกกระเวก นกอีกหลายชนิดมีเสียงร้องเป็นทำนองเพลงไพเราะจับใจ

www.geocities.com/thaibirdgarden

หอศิลป์และวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ตั้งอยู่ในบริเวณศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ (สวนสนามบิน) ถนนสนามบิน ทางหลวงหมายเลข 1061 อำเภอเมือง จัดตั้งขึ้นเพื่อเผยแพร่ขนานนกระวางคอดำ นกกระวางหัวหงอก นกนางแอ่นแดง เป็นต้น เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 8.30-17.00 น. ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ 50 บาท เด็ก 20 บาท และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ภายในจัดแสดงผลงานศิลปะ กว่าร้อยชิ้นของศิลปินที่มีชื่อเสียงของไทย อาทิ สวัสดิ์ ตันติสุข พูน เกษจำรัส ประยูร อุตทภาวุธ ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ ประเทือง เอมเจริญ และชวลิต เสริมประเสริฐ เป็นต้น และยังมีนิทรรศการเกี่ยวกับ วิถีชุมชนภาคเหนือตอนล่าง จัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องมือทำมาหากินต่าง ๆ เปิดให้เข้าชมทุกวัน ไม่เว้นวันหยุด ระหว่างเวลา 9.00-18.00 น. โทร. 055 – 230 – 730

พิพิธภัณฑ์ผ้า และพิพิธภัณฑ์ชีวิต มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ (ทุ่งหนองอ้อ) พิพิธภัณฑ์ผ้า จัดแสดงที่ชั้นสองของอาคารเอนกประสงค์ในมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ประกอบด้วยห้องจัดแสดงนิทรรศการต่าง ๆ จัดแสดงผ้า ผลิตภัณฑ์จากผ้า ที่นำมาจากแหล่งต่าง ๆ ของประเทศไทยและต่างประเทศ มีบริการข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยและเอกสารเกี่ยวกับการผลิต การศึกษาเรื่องผ้าประเภทต่าง ๆ รวมทั้งจัดแสดงชุดฉลองพระองค์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถซึ่งพระราชทานแก่มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ บริเวณใกล้กันมี พิพิธภัณฑ์ชีวิต จัดแสดงวิถีชีวิตของคนไทยด้านการทอผ้าฝ้าย ที่มีกระบวนการผลิตผ้าตั้งแต่การปลูกฝ้าย หม่อน จนกระทั่งถึงการทอผ้าที่มีทั้งการทอขั้นพื้นฐาน และการทอขั้นสูง ในวันเสาร์-อาทิตย์ มีสาธิตทอผ้า

8. งานวิจัยเกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยเกี่ยวข้องในประเทศ

8.1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

วทานีย์ สุขพอดิ (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคของการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดชลบุรี โดยใช้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 50 คนเป็นกลุ่มประชากร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการออกเสียงภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับแบบเรียนภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่องรูปภาพในแบบเรียน

เพราะรูปภาพไม่ชัดครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ใช้วิธีสอนแบบใหม่ และยังคงใช้ภาษาไทยขณะทีสอน ครูผู้สอนไม่เข้าใจในจัดกิจกรรมการสอน ในด้านการใช้อุปกรณ์การสอน ครูส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์การสอนแต่ อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ครูเห็นว่าปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสอนที่สำคัญคือ นักเรียนในชั้นมีมากเกินไป ครูไม่เข้าใจจุดประสงค์ในการวัดผลและมีปัญหาในการสร้างแบบทดสอบ คือไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบที่ใช้นั้นวัดได้จริงหรือไม่

รตากรณ์ มานพวงศ์ (2529: 34 – 54) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนการพูดภาษาอังกฤษโดยการใช้สื่อประสมกับวิธีการสอนตามปกติของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ทดลองสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้จากรายวิชา อ 412 ในส่วนที่เป็นทักษะการพูด นำมาสร้างเป็นเนื้อหาใหม่ตามหน้าที่ของภาษา (function) กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน ซึ่งครูใช้สื่อประสมช่วยในการสอนและกลุ่มควบคุม 30 คน ใช้วิธีการสอนตามปกติ ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ ๆ ละ 2 คาบ ๆ ละ 50 นาที รวมทั้งหมด 10 คาบ หลังจากทดลองสอนแล้วทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำผลการสอบของทั้ง 2 กลุ่มมาเปรียบเทียบกัน ผลการวิจัยพบว่า สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อประสมสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชูเกียรติ จารัตน์ (2535: 78 – 85) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง-พูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและการสอนตามคู่มือครูกับประชากรโรงเรียนสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 105 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่ม ทดลอง 30 คน ทำการสอนโดยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มควบคุม 30 คนสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาในการทดลองสอน สัปดาห์ละ 3 คาบ ๆ 50 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองสอนเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการฟัง-พูดวิชาภาษาอังกฤษหลัก 4 (อ 514) รวมกับเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็น 20 คาบ ทดสอบหลังเรียนเมื่อการทดลองสิ้นสุดลง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการฟังและการพูดหลังการทดลองสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง-พูดของนักเรียนที่เรียนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร สูงกว่านักเรียนที่ครูใช้วิธีสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลดาวัลย์ วัฒนกุลบุตร (2536: 40 – 54) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลักในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนเพื่อการสื่อสารกับการสอนแบบดั้งเดิม ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผดุงนารี อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 540 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 90 คนเป็นกลุ่มทดลองซึ่งสอนด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสาร 45 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งสอนด้วยวิธีสอนแบบดั้งเดิม 45 คน เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเป็นเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ 3 (อ 013) จากหนังสือ Junior Active Context English Book 2 ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 16 คาบ ๆ ละ 50 นาทีเป็นเวลา 4 สัปดาห์โดยใช้รูปแบบทดสอบก่อนเรียน ทดลองสอน และทดสอบหลังเรียน นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลักของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนเพื่อการสื่อสารสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8.1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม

กชกร สมจิตรและคณะ(2548) ได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง”คำขวัญจังหวัดน่าน”สำหรับประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่ามีประสิทธิภาพ 82.66 / 84.44 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80.00 / 80.00 ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมในด้านรูปแบบของหนังสือและคุณค่าที่ได้รับอยู่ในระดับมาก

กฤษณา ทิมแสน และคณะ (2546) ได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมประกอบกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง”กำแพงเพชรเมืองมรดกโลก”ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง”กำแพงเพชรเมืองมรดกโลก” มีประสิทธิภาพ 82.42 / 88.56 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80.00 / 80.00 ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการอ่านหนังสือ อ่านประกอบเรื่องกำแพงเพชรเมืองมรดกโลกสูงกว่าก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จารึก ไสมรักษ์ (2537) สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง “โรคพยาธิใบไม้ตับ” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมโดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นเป็นหนังสือภาพถ่ายสีสลับการ์ตูนสี มีคำบรรยายประกอบ นำไปทดลองขั้นต้นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 89.00/90.66 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

ชนัฐดา ฤทธิ์แดง (2542) ได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง “ประเพณีท้องถิ่นสมุทรปราการ” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีประสิทธิภาพ 87.78/86.67 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการอ่านสูงกว่าก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิเชษฐ อินโสม (2531) ได้สร้างหนังสือการ์ตูนประกอบบทเรียนเรื่อง “ดิน” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยทดลองหาประสิทธิภาพในด้านความรู้และประเมินผลการทดลองปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการอ่านหนังสือการ์ตูนสูงกว่าก่อนการอ่านหนังสือ และมีความรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้อ่านหนังสือการ์ตูนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับใจ ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดรูปเล่ม ภาพ เนื้อหา และการใช้ภาษา อยู่ในเกณฑ์ที่ดี และดีมาก

เพลินพิศ กอบตระกูล (2539) ได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง “การอนุรักษ์สัตว์น้ำ” สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า หนังสือประสิทธิภาพ 86.67/83.33 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

ยุทธศิลป์ แยมเจริญ (2535) ได้สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง “การอนุรักษ์ป่าไม้” สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการเรียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง “การอนุรักษ์ป่าไม้” สูงกว่าก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง “การอนุรักษ์ป่าไม้” สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้อ่านอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติระดับ .01

8.2 งานวิจัยเกี่ยวข้องต่างประเทศ

Ashlehy (1970) ได้วิจัยเรื่องความสนใจในการอ่านและเอกภพภาพในการอ่านของนักเรียนเกรด 4-7 พบว่าเรื่องที่นักเรียนชอบเป็นอันดับแรก คือ เรื่องลึกลับมหัศจรรย์ รองลงมาได้แก่เรื่องเกี่ยวข้องกับการผจญภัย ผี การ์ตูน ขำขัน นิยายวิทยาศาสตร์และเรื่องสัตว์ ส่วนเรื่องที่ไม่ชอบมากที่สุด คือ เรื่องเกี่ยวกับความรัก ส่วนมากเป็นนักเรียนชายเกรด 5 ที่ไม่ชอบ รองลงมาคือเรื่องกีฬา คำประพันธ์ และสงคราม โดยเฉพาะเรื่องสงครามที่ไม่ชอบเป็นนักเรียนหญิงเกรด 4 - 7

Campbell ได้ทำการวิจัยเมื่อปี ค.ศ. 1979 ได้วิจัยหาสาเหตุของความนิยมในหนังสือ เล่มที่ได้รับความนิยมอย่างมาก พบว่า หนังสือเล่มที่ได้รับความนิยมอย่างมากนั้น เพราะมีรูปร่างลักษณะโดยรวมน่าสนใจ มีการออกแบบดี ตัวหนังสือไม่แน่น มีภาพประกอบกระจายอยู่ทั่วเล่ม แผนภาพต่างๆมีความเหมาะสมกับเนื้อหามากที่สุด และภาษาที่ใช้มีอารมณ์ขัน มีการเชื่อมโยงความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรมมากๆ เข้าด้วยกับสถานการณ์ที่ใช้ก็มีอารมณ์ขัน

Escola (1980: 1985 – A –1986 – A) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารที่มีต่อการพัฒนาการของทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบสอบ Modern Language Association Foreign Language Test เปรียบเทียบผลการเรียนภาษาอังกฤษของชาวเยอรมันระดับ 2 และระดับ 4 ซึ่งกำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาในมลรัฐแมริแลนด์จำนวน 2 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน และ 31 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการฝึกทักษะการฟัง – พูดจากกิจกรรมเพื่อการสื่อสารและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบเดิม โดยทั้ง 2 กลุ่มมีครูคนเดียวกันแบบเรียนและหลักสูตรอย่างเดียวกัน ใช้เวลาทดลอง 4 ภาคเรียน ผลปรากฏว่า ความสามารถของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งทางด้านการฟังและการพูดแสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารจะช่วยให้ผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีการพัฒนาการด้านทักษะการฟังและการพูดมากขึ้นจากงานวิจัยที่ได้กล่าวมา ซึ่งเป็นงานวิจัยเพียงบางส่วนที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษด้านทักษะการฟังและการพูด พอสรุปได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและการพูดสูงขึ้นกว่าการสอนตามวิธีการในคู่มือครู

2. การนำสื่อการเรียนการสอนประเภทสื่อผสมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการฟังและการพูดสูงขึ้น

Gibson และ Levin (1975) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับจิตวิทยาในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า เรื่องที่มีเสน่ห์ชวนอ่านนั้น ควรใช้ประโยคสั้นๆ ในประโยคหนึ่งๆ ไม่ควรมีประโยคย่อยเกินกว่าหนึ่งประโยค และควรให้ประธานเป็นผู้กระทำ ควรหลีกเลี่ยง “เว้นแต่” “หรือ” “ถ้า...ไม่” เพราะคำเหล่านี้จะทำให้เด็กเกิดความไม่แน่ใจ ขณะที่ย่ออ่าน ควรหลีกเลี่ยงประโยคปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ ต้องเขียนในสิ่งที่เกี่ยวข้องไม่นอกเรื่อง

Rabie (1979: 3095 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการปรับปรุงวิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในโรงเรียนในประเทศอิหร่านได้สรุปผลการวิจัยว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในประเทศอิหร่านไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพูดเพราะขาดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน เนื่องจากมีราคาสูงเกินกว่าที่โรงเรียนจะจัดหามาได้ผู้วิจัยได้เน้นให้เห็นว่าการใช้อุปกรณ์การสอนประกอบการสอนภาษาอังกฤษจะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาได้ผลดี ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของครูในการใช้อุปกรณ์การสอนได้เหมาะสมเพียงใดเสียได้ (Liado – Berrios, 1979: 7321 – 7322 A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาษาและความหมายในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในประเทศเปอร์โตริโก และได้สรุปผลการวิจัยว่า สัมฤทธิ์ผลของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะขาดสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนภาษาได้ดีจากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา พบว่าการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษายังมีปัญหาอยู่หลายด้าน อันเป็นสาเหตุที่ทำให้การเรียนภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรโดยเฉพาะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านทักษะการฟังและการพูด ซึ่งพอสรุปสภาพปัญหาเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ปัญหาที่เกิดจากครูผู้สอน พบว่าครูผู้สอนส่วนมากขาดทักษะในการสอน มีชั่วโมงสอนมาก ทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนน้อย ความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ใช้ภาษาไทยในขณะที่ทำการสอนภาษาอังกฤษและขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอน
2. ปัญหาที่เกิดจากผู้เรียนพบว่า จำนวนนักเรียนในชั้นมีมากเกินไปไม่เหมาะกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้ภาษา ทำให้ความสามารถของนักเรียนในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับค่อนข้างอ่อน
3. ปัญหาที่เกิดจากเนื้อหา พบว่าเนื้อหาที่นำมาสอนไม่เหมาะสมสภาพท้องถิ่นและสังคมที่นักเรียนอาศัยอยู่
4. ปัญหาที่เกิดจากสื่อการเรียนการสอน พบว่าสื่อการเรียนการสอนประเภทหนังสือเรียนมีรูปภาพไม่ชัดเจน ไม่น่าสนใจ และสื่อที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ

Sewell, Elizabeth (2003) ได้ทำการศึกษา นักเรียนในระดับประถมศึกษาที่เลือกหนังสืออ่านเสริมในเนื้อหาด้วยตนเอง ผลจากการศึกษาพบว่านักเรียน ร้อยละ 63.7 เลือกไม่ตรงกับระดับนักเรียนที่กำลังอ่าน และร้อยละ 36.3 เลือกตรงกับระดับการอ่านระหว่างเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เลือกหนังสือจากในมุมหนังสือในห้องเรียนสูงมาก 90 เล่มจาก 168 เล่ม ดังนั้นครูผู้สอนต้องรู้ถึงความต้องการของหนังสือที่เด็กชอบ และควรกระตุ้นให้เด็กรู้จักเลือก สังเกตข้อมูล เพื่อจะได้หนังสืออ่านเสริมได้ตรงกับเนื้อหาในบทเรียน